



Hírlevél

A Magyar Filmunió hírlevele · 2004. november · II évfolyam, 3. szám

+ Δ R + Δ L ◻ M

4
Sikerfilmjeink 2004

6
Hongarije Aan Zee
– A Hollandiai Magyar
Kulturális Évad filmes
programjairól

7
A Nemzeti Filmiroda
jelenti
Az Európai Unió
MEDIA Plus Programja

8
Eurimages
Los Angeles-i
Magyar Filmbizottság

9
Mokép Hungarofilm
Divízió Hírek

10
Készülőben lévő
alkotásokról

13
Cannes-ban jártunk

14
Régi és új
— Gelencsér Gábor írása

15
Impresszum

16
Az Új Budapest Filmstúdió
bemutatkozik



NY
U
M
L
F
R
A
G
Y
A
C
M
A



Kedves Olvasó!

Az év végéhez közeledve jóleső érzéssel készítünk számvetést, hiszen minden túlzás nélkül állíthatjuk, hogy számos magyar film fesztivál szereplése és díjai egyre nagyobb figyelmet keltenek világszerte a magyar film, a tehetséges magyar alkotók és műhelyek iránt. A filmtörvény megszületése is azt a tendenciát erősíti, hogy érdemes a magyar filmszakmára figyelni, hiszen reményeink szerint a hazai filmes környezet is olyan irányba fejlődik majd, ami hosszú távon egy kiegyensúlyozott háttérrel teremthet a szakmának.

Hírlevelünk a teljesség igénye nélkül foglalja össze az idei év legfontosabb eseményeit.

Képet kaphatnak arról, melyek voltak az idei esztendőben a nemzetközi fesztiválok magyar kedvencei, milyen nemzetközi filmes rendezvényeken voltunk jelen, milyen eredményeket értek el partner szervezeteink. Ízelítőt adunk továbbá a készülőben lévő játékfilmekről abban a reményben, hogy a jövő év is meghozza majd a maga sikerfilmjeit. Nagy várakozással tekintünk tehát a jövő évi 36. Magyar Filmszemle elé, amikor következő hírlevelünkben már az elkészült új alkotásokkal ismertetjük meg Önöket.

Addig is a Magyar Filmunió híreit folyamatosan frissítjük honlapunkon és örülünk, ha időnként meglátogat bennünket: www.filmunio.hu.

Vezér Éva

Ügyvezető igazgató

Sikerfilmjeink

A Magyar Filmunió által 2004. január és november között szervezett külföldi fesztiválszereplések alapján

JÁTÉKfilmek

Filmcím / Rendező / Külföldi premier éve 2004. január-november közötti fesztivál meghívások és díjak

<i>Kontroll</i> / Antal Nimród / 2004	35
Chicago: Arany Hugo, Varsó: Közönségdíj, Aubagne: Nagydíj a legjobb filmzenéért, Legjobb forgatókönyv díja, Bitola: Ezüst Kamera díj Pados Gyulának, Diákzsúri díja Pados Gyulának, Cannes: Ifjúsági díj, Koppenhága: Legjobb rendező díja, Legjobb operatőr díja Pados Gyulának, Palics: Arany Torony, Szocsi: Zsúri különdíja, OSCAR nevezés, EFA nevezés	
<i>Dealer</i> / Fliegauf Benedek / 2004	26
Athén: Arany Athéné, Berlin: Berliner Zeitung olvasói díja a Fórum legjobb filmjének, Lagów: Bronz Fürt díj, Lecce: Rendezői különdíj, Legjobb operatőri díj Szatmári Péternek, Mar Del Plata: Legjobb rendezés díja, Külön elismerés a képi és zenei egység művészi megteremtésért, Argentín filmkritikusok díja, FIPRESCI-díj, Operatőri díj Szatmári Péternek, Wiesbaden: Legjobb rendezés díja	
<i>Másnap</i> / Janisch Attila / 2004	15
<i>A Rózsa énekei</i> / Szilágyi Andor / 2003	13
Houston: Platina Remi díj	
<i>Rengeteg</i> / Fliegauf Benedek / 2003	13
<i>Szép napok</i> / Mundruczó Kornél / 2002	12
Angers: Legjobb színész díja Tóth Orsolyának és Polgár Tamásnak, Undine Award, Essone: Legjobb színésznő díja Tóth Orsolyának és Wéber Katának	
<i>MIX</i> / Steven Lovy / 2004	9
Salento: Elismerő oklevél	
<i>Egy hét Pesten és Budán</i> / Makk Károly / 2003	8
Houston: Platina Remi díj	
<i>Szerelemtől sújtva</i> / Sas Tamás / 2003	8
<i>A boldogság színe</i> / Pacskovszky József / 2003	7
Houston: Arany Remi díj Bozóki Mara díszlettervezőnek, Arany Remi különdíj	
<i>Hukkle</i> / Pálfi György / 2002	7
Riga: Ökumenikus zsúri díja, Vitoria: Elismerő oklevél	
<i>Boldog születésnapot!</i> / Fazekas Csaba / 2003	6
<i>Bánk bán</i> / Káel Csaba / 2002	5
<i>Chico</i> / Fekete Ibolya / 2002	5
<i>Jött egy busz</i> / Szkeccsfilm / 2003	5
<i>Táncalak</i> / Grunwalsky Ferenc / 2003	5
<i>Vagabond</i> / Szomjas György / 2003	5
<i>Szezon</i> / Török Ferenc / 2004	4
<i>Tesó</i> / Dyga Zsombor / 2003	4
<i>Apám beájulna</i> / Sas Tamás / 2004	3
<i>Rinaldo</i> / Tóth Tamás / 2003	3
<i>Rózsadomb</i> / Cantu Mari / 2004	3
<i>Sobri</i> / Novák Emil / 2003	3
<i>Getno</i> / Salamon András / 2004	2
<i>Magyar szépség</i> / Gothár Péter / 2003	2
<i>Montecarlo!</i> / Fischer Gábor / 2004	2
<i>Moszkva tér</i> / Török Ferenc / 2002	2
<i>Tamara</i> / Hajdu Szabolcs / 2004	2



A magyar filmművészetnek szentelt különprogramok nemzetközi filmes rendezvényeken 2004-ben

„Magyar Tánc” Triesztben – Különprogramot szentelt januárban a 15. *AlpeAdriaCinema* filmfesztivál hazánk táncos foglalkozó filmalkotásainak. A Triesztben megrendezett fesztivál „Magyar Tánc” című programja 6 magyar alkotást mutatott be. Grunwalsky Ferenc *Táncalak* című filmjének bemutatója előtt Ladányi Andrea táncművész lépett fel a fesztivál színpadán.

A *Granadai Rövidfilmfesztivál* díszvendége Magyarország volt áprilisban – A spanyolországi Granadában hazánkat érte a megtiszteltetés, hogy a fesztivál díszvendégeként kilenc ifjú rendező kisfilmjével mutakozzon be a külföldi közönség előtt.

Magyar Filmhetek – Bécsben és Salzburgban a Collegium Hungaricum Wien és a Filmarchiv Austria közreműködésével rendeztünk magyar filmhetet, mely programjában több mint húsz alkotást láthatott a közönség a magyar filmek gyöngyszemeiből.

FESTROIA – A portugáliai Troia-ban a *FESTROIA* a magyar filmművészet utóbbi két évtizedének szentelte retrospektív programját júniusban. A 20. születésnapját ünneplő tekintélyes fesztiválon 10 elismert magyar rendező egy-egy alkotásával találkozhatott újra a nemzetközi közönség.

Magyar MAGIC Nagy-Britanniában – Az angliai kulturális szezon keretei között a szigetország mintegy 15 városában láthattak magyar filmeket az érdeklődők.

Filmnapok és filmbemutatók

A svájci Bern-ben, a finnországi Kuopio-ban, a norvégiai Osloban, Csehországban Brno-ban, Ostrova-ban és Prágában, a litvánia Kaunas-ban, az észtországi Tallinban, Kazahsztánban Almatiban, Szarajevóban, a szomszédos Zágrábban és Splitben, Ankarában és Isztambulban, a jordániai Ammanban, valamint Varsóban és Wrocławban szerveztünk



RÖVID-, DOKUMENTUM ÉS ANIMÁCIÓS FILMEK

Filmcím / Rendező / Külföldi premier éve 2004. január-november
közötti fesztivál meghívások
és díjak

<i>A róka és a holló / Cakó Ferenc / 2003</i> Isfahan: Legjobb rövidfilm díja • Antalya: Legjobb animációs film, Közönségdíj • Houston: Arany Remi díj	16
<i>Ki a macska? / Mészáros Péter / 2004</i> Zabok: Elismerő oklevél	12
<i>Páternosztér / Béres Dániel / 2004</i>	11
<i>Gránátok / Politzer Péter / 2003</i> Houston: Platina Remi díj	10
<i>Táncrend / Gyarmathy Lívía / 2003</i> Houston: Bronz Remi díj	9
<i>Prologus / Tarr Béla / 2004</i>	8
<i>Tűzet szüntess! / Rófusz Ferenc / 2003</i>	8
<i>Pillangó / Komár István / 2003</i>	7
<i>A 78-as Szent Johannája / Mundruczó Kornél / 2003</i> Houston: Bronz Remi díj	6
<i>És ő után / Mészáros Péter / 2002</i> Forio: Második díj	5
<i>Európából Európába / Szkeccsfilm / 2003</i>	5
<i>Holtvágány / Makkai Bence-Cs. Nagy Sándor / 2003</i> Houston: Arany Remi díj	5
<i>Kis Apokrif No. 1 / Mundruczó Kornél / 2003</i>	5
<i>Kis Apokrif No. 2 / Mundruczó Kornél / 2004</i> Belo Horizonte: Legjobb hangmérnök díja Balázs Gábornak	5
<i>Új Eldorádó / Kocsis Tibor / 2004</i> Sepsiszentgyörgy: Különdíj, Elismerő oklevél, Diákzsúri nagydíja	4
<i>A mulandóság gátja / Nemes Gyula / 2004</i>	4
<i>Aranykalyiba / Zsigmond Dezső / 2004</i> Sepsiszentgyörgy: Fődíj (megosztva), Operatőri díj Bálint Artúrnak	4
<i>Cipők / Török Ferenc / 2003</i>	4
<i>Határontúl / Schilling Árpád / 2004</i>	4
<i>Napok, melyeknek értelmet adott a félelem / Csáki László / 2003</i>	4
<i>Ördögtérge / Lakatos Róbert / 2004</i>	4
<i>Randevú / Cakó Ferenc / 2004</i>	4

a helyi magyar külképviseletekkel és kulturális intézetekkel együttműködve filmbemutatókat és magyar filmnapokat a 2004-es évben.

Életművek a nagyvilágban

Forgács Péter munkáiból februárban Stockholmban, Koppenhágában és Malmőben mutatunk be válogatást a helyi filmintézetekkel együttműködve.

Jancsó Miklós filmjeiből a zágrábi nagykövetséggel együtt a Split-i Filmmúzeum mutatott be válogatást márciusban.

Szabó István alkotásából a Zágrábi Filmintézet mutatott be válogatást áprilisban, majd Trondheimben és Kalkuttában láthatott retrospektív programot a közönség. A koppenhágai filmfesztivál életműdíjjal tisztelgett Szabó István munkássága előtt.

Cakó Ferenc munkáival Grado-ban találkozhatott a közönség a LagunaMovies filmfesztiválon júliusban.

Tímár Péter munkáiból augusztusban a Zwierzyniec-i Filmfesztivál mutatott be retrospektív válogatást.

Tarr Béla műveiből a belgiumi Antwerpenben júniusban, majd a Varsói Magyar Intézettel együttműködve a Cieszyn-i Filmfesztiválon mutattak be válogatást júliusban. Októberben Hollandia négy városában élvezhetik a 12 filmből álló válogatást a mozirajongók. A hollandiai eseményekről bővebben a magyar kulturális évad filmes programjainak bemutatásánál olvashatnak hírlevelünkben.



MAGYAR FILMEK RÉSZVÉTELE ÉS DÍJAI A LEGNAGYOBB NEMZETKÖZI FILMFESTIVÁLOKON 2004-BEN

Berlin	Fliegau Benedek: Dealer – Forum Berliner Zeitung olvasói díja a Forum legjobb filmjének Mészáros Péter: Ki a macska? – Panorama	Tolnai Szabolcs: Egy ismeretlen naplója – Dance for the Camera Fábri Zoltán: Körhinta – Nemzeti Filmarchívumok Kincsei
Mar Del Plata	Fliegau Benedek: Dealer Legjobb rendezés díja, Külön elismerés a képi és zenei egység művészi megteremtéséért, Argentín filmkritikusok díja, FIPRESCI-díj, Operatőri díj Szatmári Péternek	Török Ferenc: Szezon Tarr Béla: Prologus (Visions of Europe) Schilling Árpád: Határontúl – Corto Cortissimo Rövidfilmverseny
Cannes	Antal Nimród: Kontroll – Un Certain Regard Ifjúsági díj Mundruczó Kornél: Kis Apokrif No.2 – Cinéfondation	Fliegau Benedek: Dealer Antal Nimród: Kontroll Janisch Attila: Másnap Antal Nimród: Kontroll Janisch Attila: Másnap Kocsis Ágnes: 18 kép egy konzervgyári lány életéből
Sanghaj	Hajdu Szabolcs: Tamara – Verseny Salamon András: Getno	Janisch Attila: Másnap Nemes Gyula: A mulandóság gátja – Verseny Fliegau Benedek: Dealer – Függetlenek Fóruma Antal Nimród: Kontroll – Variety Critics' Choice Steven Lovy: Mix – East of the West Grunwalsky Ferenc: Táncalak – Dance for the Camera
Karlovy Vary	Janisch Attila: Másnap – Verseny Nemes Gyula: A mulandóság gátja – Verseny Fliegau Benedek: Dealer – Függetlenek Fóruma Antal Nimród: Kontroll – Variety Critics' Choice Steven Lovy: Mix – East of the West Grunwalsky Ferenc: Táncalak – Dance for the Camera	Janisch Attila: Másnap Antal Nimród: Kontroll Böszörményi Zsuzsa: Mélyen őrzött titkok – Verseny Sas Tamás: Apám beajulna Steven Lovy: Mix
		Locarno
		Velence
		Montreal
		Toronto
		Pusan
		Kairó

Hongarije Aan Zee

A Hollandiai Magyar Kulturális Évad filmes programjairól

„Egy országot a filmjein keresztül remekül meg lehet ismerni. Egyedül a film egyetemes nyelve engedi, hogy másfél-két órába sűrítsük történelmünk jeles korszakait, napjaink problémáit, lelkünk titkait úgy, hogy az a magyar szellemiséget is tükrözze, de más népek számára is érthető legyen.“

Bakonyi Vera, mozgókép szakkurátor

HOLLAND FILM MEETING

NFF, Utrecht,
2004. szeptember 22-október 1.

A fesztivál keretében idén Európai Audiovizuális Konferenciát szerveztek az európai koprodukciónak helyzetéről és jövőjéről, valamint különprogramot mutattak be az új európai uniós tagállamok legfrissebb filmjeiből. Ennek keretében Fliegau Benedek *Rengeteg* című munkája képviselte a magyar filmgyártást. A szakmai tanácskozásokon számos magyar producer is részt vett.

TARR BÉLA – RETROSPEKTÍV

Amszterdam, Utrecht, Hága, Eindhoven,
2004. október 7-november 3.

Tarr Béla, a tizenharmadik

Tarr Bélát a brit Guardian kritikusa az élő filmrendezők sorában a 13. legjobb alkotónak ítélték, az amerikai Variety pedig a Tíz Mester közé választotta.

Tarr Béla filmjeit tűzték műsorra Amszterdamban a rendező jelenlétében a hollandiai magyar kulturális évad kiemelkedő filmes eseményeként október 7-ével kezdődően. A retrospektív válogatás a rendező 1979-ben készült *Családi tűzfészek* című első játékfilmjétől, a világhírt hozó *Sátántangó*n keresztül, a külföldi mozikban is látható *Werckmeister harmóniá*kig mutatta be a rendező eddigi munkásságát. A tizenkét alkotásból álló programot az amszterdami bemutató után Utrecht, Hága és Eindhoven városában is műsorra tűzték. A retrospektív hollandiai partnere a Filmmuseum Amsterdam volt.

A vetítésekhez kapcsolódóan a MOKÉP gondozásában készülő Tarr Béla

DVD-t népszerűsítő kiadványt is bemutatták, amely az életmű külföldi terjesztését hivatott elősegíteni.

CINEKID FILMFESZTIVÁL

Cakó Ferenc filmjei és Fischer Ferenc workshopja
Amszterdam, Cinekid,
2004. október 17-október 24.

A gyermek- és ifjúsági filmek népszerű fesztiválja válogatást mutat be Cakó Ferenc gyurma-, papír- és báb-animációs filmjeiből, valamint tanítványa és állandó munkatársa, Fischer Ferenc workshopot tart a gyermekek számára bemutatva a különböző animációs technikákat.

„A BREEZE OF HUNGARY”

– Magyar diákfilm válogatás
Maastricht, FRAME/S/,
2004. október 21-október 23.

A filmfesztivál célja a kreatív, tehetséges főiskolások alkotásainak bemutatása. Idén a budapesti Iparművészeti Egyetem Intermédia és Vizuális Kommunikáció tanszékeinek, és a Színház- és Filmművészeti Egyetem diákjainak munkáit mutatták be. A Színház- és Filmművészeti Egyetemet képviselve a fesztiválra látogatott Xantus János, aki részt vett a zsűri munkájában, valamint előadásokat és workshopokat is tartott.

HOLLAND ANIMÁCIÓS FILMFESZTIVÁL

– Kortárs magyar animáció
Utrecht, 2004. november 3-november 7.

A neves nemzetközi animációs filmfesztiválon kortárs magyar animációs filmeket mutattak be. Orosz István *Az idő látképei* című munkájával, Rófusz Kinga *Arlequin* című alkotásával találkozhatott a közönség.

NOORDELIJK FILMFESZTIVÁL

– Legújabb magyar filmek
Leeuwarden,
2004. november 10-november 14.

A hollandiai Friesland tartomány fővárosában megrendezésre kerülő nemzetközi filmfesztivál kiemelt magyar programmal teszi emlékezetessé a Hollandiai Magyar Évadot. A fesztivál versenyprogramjában Janisch Attila *Másnap* című filmjét vetítik, valamint bemu-



tatják az elmúlt évek legsikeresebb magyar filmjeit, egy *Vagabond* koncerttel fűszerezve. A zsűri munkájában Szomjas György filmrendező vesz részt. A legújabb magyar filmtermést további 3 városban is bemutatják egy utazó fesztivál keretében.

A KIEMELT MAGYAR PROGRAM FILMJEI:

Janisch Attila *Másnap (versenyben)*
Fliegau Benedek *Dealer*
Antal Nimród *Kontroll*
Zsigmond Dezső *Aranykalyiba*
Hajdu Szabolcs *Tamara*
Szomjas György *Vagabond*
Fekete Ibolya *Chico*
Sillő Sándor *Mozi zongorára*
Almási Tamás *Alagsor*



A Nemzeti Filmiroda jelenti

Megalakulása óta a Nemzeti Filmiroda több mint 200 mozgóképszakmai szervezetet vett nyilvántartásba. Emellett több mint 40 játékfilm, animációs és dokumentumfilm került besorolásra magyar részvételi arány alapján, és nyilvántartásba, ami lehetővé teszi a gyártó cégek számára, hogy közvetlen illetve közvetett állami támogatásra pályázhassanak.

Szeptemberben befejeződött a Hallmark Entertainment „A Christmas Carol” című filmjének forgatása. A történet Charles Dickens „Egy karácsonyi ének” című írásán alapul és olyan nemzetközi sztárokat vonultat fel, mint Kelsey Grammer, Geraldine Chaplin, és Jennifer Love-Hewitt. Hazai vonatkozásban a forgatás azért különösképp érdekes, mert elsőként e film előállítója igényelte a Filmtörvény biztosította adóigazolást. Bár a Filmiroda által folytatott szakmai és pénzügyi ellenőrzés még nem zárult le, az első támogatói igazolás kiállítását nemcsak a hazai, hanem a nemzetközi sajtó is figyelemmel kísérte. A Nemzeti Filmirodát megkeresték többet között a Variety, a Wall Street Journal Europe, a dán Berlingske Tidende, a Magyar Rádió és a Világgazdaság munkatársai is.

A magyar részvételű koprodukcióként nyilvántartásba került filmek egyike a „The Best Man” című produkció. Az előkészítés alatt lévő filmalkotás előállítói még a forgatás megkezdése előtt aláírtak egy támogatói szerződést. A film gyártását az Inforg Stúdió végzi, bér munka keretében.

Novembertől indul a Nemzeti Filmiroda magyar nyelvű honlapja, mely elérhető lesz a www.nemzetifilmiroda.hu címen. A nemzetközi verzió az év végétől lesz elérhető. A website aktuális híreken és átfogó tájékoztató anyagokon kívül minden olyan információt és letölthető nyomtatványt tartalmaz, mely a szervezetek és filmalkotások nyilvántartásba vételéhez, illetve a korhatár és „art” besoroláshoz szükséges.

NEMZETI FILMIRODA
H-1075 Budapest,
Wesselényi u. 16.
Tel: 327 7070, Fax: 321 9224
info@filmoffice.hu

NATIONAL
FILM OFFICE



MEDIA

Az Európai Unió MEDIA Plus Programja

Hogyan lehet legegyszerűbben megtudni, hogy mi történik a Media Plus világában?

Örömmel jelentjük, hogy a Media Desk Magyarország Iroda honlapja elkészült. A Media Plus Program pályázati kiírásairól, szakmai képzésekről, az EU audiovizuális világában történő eseményekről nem utolsó sorban saját ügyeinkről olvashatnak az érdeklődők novembertől, ha rákattintanak a www.mediadesk.hu oldalra.

A legfontosabb azonban, hogy mindazok, akik rendszeresen e-mailben is szeretnének értesülni a legfontosabb eseményekről REGISZTRÁLJÁK magukat és/vagy cégüket a honlapon, valamint mindazok, akik szeretnének bekerülni a Media Desk adatbázisába REGISZTRÁLJÁK magukat és/vagy cégüket a honlapon.

A pályázati adatlapok letölthetők a Media Program honlapjáról:
http://europa.eu.int/comm/avpolicy/media/index_en.html

ON - LINE REGISZTRÁCIÓ

A MEDIA PROGRAM meghirdetett pályázati kiírásai

	határidők
95/2003 – Tv terjesztés	2004. november 3.
71/2004 – Audiovizuális fesztiválokhoz kapcsolódó promóciós és piacra jutási támogatás (a 2005. május 1–október 31. között megrendezésre kerülő fesztiválok esetében) (a 2005. november 1. és 2006. április 30. között megrendezésre kerülő fesztiválok esetében a határidő: 2005. április 4.)	2004. november 19.
92/2003 – Szelektív mozi forgalmazás	2004. december 1.
35/2004 – Piacra jutás és Európai Audiovizuális Fesztivál-hálózat (a 2005. május 1. és december 31. között zajló promóciós események esetében)	2004. december 3.

MEDIA DESK MAGYARORSZÁG IRODA

Tel: 413 12 69, 413 12 70 · Fax: 413 17 10
info@mediadesk.hu · www.mediadesk.hu

1. A következő, magyar vonatkozású döntések születtek:

GYÁRTÁS:

Az érsek látogatása (HU, RO, IT) - Kamondi Zoltán, Honeymoon Films	430 000 €
--	-----------

FORGALMAZÁS:

Werckmeister harmóniák (Moebius Ass. RO)	8 000 €
Kelj fel Jancsi (Moebius Ass. RO)	5 000 €
Examen (T. Munteanu) (Klorofilm BT. HU)	6 000 €
Ének a csodaszarvasról (SC Chicago Tour RO)	6 000 €
Rózsadomb (SC Chicago Tour)	7 800 €
A rózsa vére (SC Interfilm RO)	5 000 €
Na végre itt a nyár (SC Interfilm RO)	5 000 €
ÖSSZESEN:	472 800 €

Megjegyzés: magyar cégek csak olyan film forgalmazási támogatására jogosultak, amely a MEDIA program által nem támogatott országban készült. A nem-MEDIA-tag országok – ilyen Románia – jelentkezhettek európai filmek támogatásáért, ezért van ennyi erdélyi cég, illetve magyar film a támogatottak között.

2. Az Igazgató Tanács újabb két évre megválasztotta **Jacques Toubont** az EURIMAGES elnökének.
3. Takarékosági okokból jövő évtől eggyel csökken az ülések száma: a „politikai ülést” összevonták az utolsó, terveket vitató üléssel. Bár a dátumokról és helyszínekről a végleges döntés még nem született meg, érdemes feljegyezni, hogy a 2005-ös első ülés (Strasbourgban) 2005. február 27-március 2. között lesz, melynek beadási határideje január 10.
4. Megkezdődött a digitális feliratozású filmek ún. „vándorló filmhete”, első állomása Isztambul, (megnyitója az EURIMAGES ülésre esett) második Bukarest lesz. A hét, EURIMAGES által támogatott film között nyitófilmként szerepelt a Focus Film által koprodukált **Peppermint**, görög-magyar koprodukció.
5. A Sevilla-i Fesztivál külön EURIMAGES szekciót hozott létre, és az Alap által támogatott filmek közül egyet 30 000 € díjjal tüntet ki.
6. Az Európai Filmdíj ezévi versenyének 42 előválogatott filmje között 8 koprodukciót támogatott az EURIMAGES. Ugyancsak ezen az eseményen még 4 film versenyez különböző mellék-kategóriákban.

2004. október

Kézdi-Kovács Zsolt, az Eurimages magyarországi képviselője

Los Angeles-i Magyar Filmbizottság

FORRÓ ŐSZ LOS ANGELESBEN

Bár még az ősz is alig érkezett meg, a harmadik A-kategóriás filmfesztivál (Venice) befejeződésével szinte azonnal elkezdődött a nemhivatalos verseny az idei díjakért. A *Kontrollt*, Magyarország hivatalos nevezettjét az Oscar- és Golden Globe jelölésekért a Bunyik Entertainment már napokkal a film Cannes-i sikere után levetítette a Hollywood Foreign Press Association tagjainak, de a film hollywoodi „karrierje” igazán csak október-novemberben forrósodik fel, amikor az amerikai forgalmazó, a ThinkFilm begyűjtja a kampányt. A kampány szerencsés mozzanata, hogy Antal Nimród időközben Los Angelesbe költözött, így személyesen tud részt venni a filmmel kapcsolatos hollywoodi megmozdulásokon, miközben új forgatókönyvét írja, melyről itteni producerekkel tárgyal.

A Filmtörvény Los Angeles-i prezentációját követően, a nyár és a kora-őszi folyamán a Magyar Filmbizottság telefonjai megállás nélkül égnék. A produkciós cégek elsősorban a Filmtörvény gyakorlati működésének részletei iránt érdeklődnek, és több stúdió (köztük az eddig Prágának elkötelezett Fox és a Warner) jelezte, hogy megfelelő infrastruktúra esetén Budapest lenne számára a célállomás. A Filmtörvény adókedvezmény-rendszerét rendkívül kedvező szempontként értékelik, de sajnálatos módon stúdióval még mindig nem állunk olyan jól, mint a szomszédos Prága, illetve a megállíthatatlan tempóban fejlődő Bukarest. A Magyar Filmbizottság a nyár folyamán több független hollywoodi produkció kérésére hirdetett meg pályázatot, melyek a projektek állapotának megfelelően haladnak a kiválasztott magyar partnerekkel. Szeptemberben a Semmelweis c. film rendezője, Bruce Beresford terepszemlézett Magyarországon, október-



A MOKÉP HUNGAROFILM DIVÍZIÓ idei Cannes-i filmvásári részvétele jó eredménnyel zárult. Megállapodásaink egy része már realizálódott, a többi folyamatban van. A Magyar Filmunióval közösen létrehozott első cannes-i Magyar Pavilonban számos korábban megkezdett tárgyalást zártunk szerződéskötéssel és új üzleti kapcsolatok kialakulására is sor került.

Filmvásári részvételünk egyik legfontosabb célja a 2005-re tervezett TARR Béla eddigi életművének nemzetközi DVD kiadásának előkészítése. Cannes-i eredmény az USA-beli és a görög megállapodás az alkotó hét játékfilmjére és televíziós alkotásaira, jelenleg pedig tárgyalunk belélux, izraeli, francia, angol és tajvani forgalmazókkal. Mozibemutató is lesz Tarr Béla filmjeiből Franciaországban: a KÁRHOZAT-ot, a WERCKMEISTER HARMÓNIAK-at és a SÁTÁNTANGÓ-t láthatják a rendező francia rajongói.

Tárgyalásokat folytatunk a REDL EZREDES tv jogairól a francia ARTE-val. Az olaszok ismét bemutatják A PÁL UTCAI FIÚK-at és a RAI 3 tervezi, hogy FLIEGAUF Benedek munkáit műsorra tűzi a télen. Az idén 15 filmünket bemutató Izraeli TV vásárlónkkal újabb csomag eladásáról tárgyalunk, míg egy amerikai HD tévés érdeklődő magyar filmeket készül sugározni az új technikával.

Egy 2005-ben induló olasz pay tv tervezi az ÉBRENJÁRÓK, VAGABOND, A BOLDOGSÁG SZÍNE, RENGETEG és SZEZON bemutatását. Szintén olasz televíziós érdeklődés van a BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT!, TAMARA, TELITALÁLAT, MÁSNAP, DEALER és RINALDO című alkotások iránt.

A SZERELEM, a KÖZEL A SZERELEMHEZ és a KOLTAI NAPLÓ című filmeket egy lengyel pay tv sugározza hamarosan.

MAKK Károly 2005-ös 80. születésnapját megünneplendő retrospektívet készítünk elő, televíziós sugárással egybekötve. Több ilyen tárgyalást kezdtünk el Cannes-ban angol, izraeli, finn, amerikai és orosz ügyfelekkel.

Életünkben először láthatnak magyar filmeket moziban a szingapúri nézők. A MOKÉP HUNGAROFILM csapata távol-keleti ismereteit és kapcsolatait kihasználva, három film: a JADVIGA PÁRNÁJA, az ÉRZÉKEK ISKOLÁJA, és a TORZÓK mozi jogát adta el a szigetállamnak. A japánok továbbra is hűséggel követik a magyar filmművészet alakulását. Most a TÁNCALAK és a GYÖKEREK átvételével kapcsolatban várjuk döntésüket.

A HUKKLE sikersorozata még mindig nem ért véget. Cannes-ban kialakult új kapcsolat eredménye egy a volt Szovjetunió területére történt DVD eladás.

A DVD piacon újabb magyar filmek jelennek meg a közeljövőben: 2005. elején az USA-ban a SZERELEM és a MACSKAJÁTÉK, valamint a LUDAS MATYI (rajzfilm), Nagy Britanniában SZABÓ István MEPHISTO-ja és REDL EZREDES-e, és tárgyalunk a SZERELEM és az EGYMÁSRA NÉZVE című MAKK Károly művekről is.

Szigeti Zsuzsa
Külkereskedelmi igazgató
Muszély Mása
PR munkatárs

ben pedig egy Warner Bros. Studiohoz kötődő projekt producere és rendezője látogatott Budapestre, hogy részletesen megismerkedjenek a Filmtörvény működésének eddigi tapasztalataival és felmérjék a Mafilm műtermeit a 2005 márciusában forgatásra kerülő filmje kapcsán. Tervei szerint még idén Budapestre készül Frank Darabont producer-író-rendező is, aki a Fahrenheit 451 c. film „remake”-jén dolgozik. 2005 januárjában kezdik forgatni Budapesten a Sony számára készülő Velvet Side of Hell c. thrillert, február-márciusban a Julie Delpy rendezésében és főszereplésével készülő Báthory Erzsébetről szóló filmet, továbbá a Penelope Cruz főszereplésével készülő She Died Twice c. filmet. Előre haladott stádiumban van az Erzsébet királyné (Sissy) életéről szóló projekt és a Full Moon To France c. film (Mandy Moore főszereplésével) előkészítése. Rendezőváltás lassította le egy Milla Jovovich főszereplésével készülő film tervezett budapesti forgatását.

A Magyar Filmbizottság Cannes-i, velencei és torontói filmfesztiválokra folytatott tárgyalásai során egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy az észak-amerikai független forgalmazók nemcsak a kész magyar filmek iránt, hanem a Magyarországon előkészületben lévő filmtervek iránt is nyitottak a Filmtörvény koprodukciós együttműködést serkentő adókedvezményei miatt. Az őszi folyamán idén először rendezik meg párhuzamosan az AFM-et (American Film Market) és az AFI Filmfesztivált, mely szintén azt a jelenséget erősíti, hogy a független filmek iránt érdeklődő forgalmazók már a kezdeti stádiumban szeretnének bekapcsolódni a projektekbe. Ebbe a rendezvény-sorozatba illeszkedik az évente megrendezésre kerülő Hollywood Film Festival is, mely ma már a nemzetközi filmszakma egyik legfigyelemreméltóbb „networking” fóruma.

Hollywood, 2004. november

Návai Anikó

HAMAROSAN BEMUTATJÁK

Listánkat a gyártó cégek által rendelkezésünkre bocsátott információk alapján állítottuk össze.

KÉSZÜLŐBEN LÉVŐ ALKOTÁSOKRÓL

Bergendy Péter
Állítsátok meg Terézanyut!
 Producer: Bodzsár István,
 Gyártó: Unió Film

Befejezés: 2004. június
 Várható bemutatás: 2004. december



Rácz Zsuzsa *Állítsátok meg Terézanyut!* című nagysikerű regényének adaptációja. A 30-as évei elején járó Kéki Kata története férfiak, állások és az élet ösvényei között való bolyongásáról. Romanikus vígjáték.

Groó Diana
Csoda Krakkóban
 Producer: Garami Gábor,
 Gyártó: Cinema Film, Katapult Film – Studio Tor (Lengyel),
 Chaplin Film

Forgatás: 2003. szeptember–
 2004. április, Krakkó, Budapest
 Várható bemutatás: 2005. február



A film története Krakkóban játszódik, egy lengyel fiú és egy magyar lány véletlen találkozását és furcsa szerelmét beszéli el. A krakkói zsidónegyed misztikus szférájában egy múltból előtűnő csodarabbi, egy csodálatos könyv, és egy ősi porgettyű játék: a „trenderli” vezeti a két fiatal kalandos egymásra találását és érzelmeit.

Szabó István
 Csodálatos Júlia
 Producer: Robert Lantos, Óvári Lajos,
 Gyártó: Movie SPC, I. S. L. Film

Forgatás: 2003. június–augusztus,
 Budapest, Kecskemét, London
 Bemutatás: 2004. november



A *Csodálatos Júlia* a szerelem, az ebből egyenesen következő boldogság, bosszú és felfordulás története, amely a harmincas évek londoni színházi világának kulisszái között játszódik. Hősnője, Julia Lambert (Annette Bening), tehetséges és gyönyörű: London a lábai előtt hever. A játék Julia mindene, de annyira, hogy képtelen abbahagyni – ő mindig játszik, mindig szerepet mond. Még akkor is, amikor – noha kiegyensúlyozott, boldog házasságban él – beleszeret egy nála sokkal fiatalabb férfiba. Még akkor is, amikor ifjú szerelme egy korban hozzá illő, feltörekvő naivát választ inkább. És még akkor is, amikor a hűtlen fiatalember épp Juliánál keres protekciót új szerelme pályájának megsegítésére...

Szemző Tibor
Csoma legendárium
 Producer: Durst György, Gyártó:
 Mediawave 2000, Duna TV

Forgatás: 2003. szeptember–
 2004. július, India
 Várható bemutatás: 2005. február

„Kőrösi Csoma Sándor útjával, művével, tudományos és nyelvészeti jelentőségével rengeteg írás, film foglalkozott már. Nem célom, hogy a meglévő Csoma életrajzok mellé most egy újabb életrajzot és értelmezést állítsak, bár a forgatókönyvet személyével és sorsával kapcsolatos momentumok inspirálták.” Szemző Tibor



Ragályi Elemér
 CsudaFilm
 Producer: Kálomista Gábor,
 Gyártó: Megafilm

Forgatás: 2004. augusztus–október,
 Budapest, Kréta
 Várható bemutatás: 2005. február



Egy olyan film, ami bizonyosságát adja, hogy csodák igenis vannak. A világ másik oldalán, Heraklionban egy pompás villa hálószobájában hősünk őse végrendelkezik. Úgy határoz, hogy számos szállodáinak egyike a Capsis, szálljon a rebellis rokon leszármazottjára.

Pejő Róbert Adrian
Dallas
 Producer: Kántor László, Andreas Bareiss (Németo.), Helmut Grasser (Ausztria),
 Gyártó: Új Budapest Filmstúdió, MTM-Medien und Television München (Németo.), Allegro Film (Ausztria)

Forgatás: 2003. augusztus–december,
 Románia, Magyarország
 Várható bemutatás: 2005. február



A film egy szeméttelen élő zárt közösség életét mutatja be a film főszereplőjén keresztül, aki régóta kiszakadt már ebből a környezetből, legalábbis azt hiszi. A történet szélsőséges körülmények között él, köztük cigány származású emberek nyersen, a maguk természetességében megnyilvánuló érzelmeiről, hétköznapjairól, létküzdelméről, szerelmeiről szól. Boldogságkeresésük, időleges kudarcok ellenére is, reményre jogosító végkifejletet sugall, elsősorban a visszahúzó környezetből kiemelkedett fiatal tanár sorsán keresztül. Arra keressük a választ, hogy ő is visszacsúszik, avagy megpróbál valamilyen módon segíteni egykori társain.

Pacskovszky József
Ég veled!
 Producer: Sándor Pál,
 Gyártó: Hunnia Filmstúdió

Forgatás: 2004. május–július,
 Budapest, Róma, Moszkva
 Várható bemutatás: 2005. február

Andrej, az orosz úrhajós, akit az úrban felejtettek és felesége, Szvetlana, egy szűz néger lány, egy kriminálpszichológusnő, aki már-már személyes érdeklődéssel „vallat” egy rabot, egy idős férfi, akinek fülét levágja egy fodrászlány, egy színész és egy statisztalány... Életek, sorsok, történetek bonyolódnak sok furcsasággal körítve.

Nemes Gyula
Egyetleneim
 Producer: Durst György,
 Gyártó: Mediawave 2000, Duna TV

Forgatás: 2003. november–
 2004. augusztus
 Várható bemutatás: 2005. február



Egy szoknyavadász utolsó napja és nagy szerelme. Több száz lány és több ezer snitt radikális városi népzene.

Mispál Attila
A fény ösvényei
 Producer: Miskolczi Péter,
 Gyártó: Eurofilm Stúdió

Forgatás: 2003. november–
 2004. május, Budapest, Kecskemét
 Várható bemutatás: 2005. február



A film két egymás mellett futó történetet szö össze, két szörnyű veszteség, majd két párhuzamos gyógyulás története.

készülőben lévő alkotásokról

Vranik Roland

Fekete kefe

Producer: Major István,
Koproducerek: Kovács Gábor,
dr. Muhi András, Gyártó: Filmteam,
Koprodukciós partnerek: Filmpartners,
Inforg Stúdió

Forgatás: 2004. augusztus,
Budapest, Tatabánya
Várható bemutatás: 2005. február



A film témája jelenünk elveszett nemzedéke, a 25–35 éves korosztály, amely a rendszerváltás hullámában nőtt fel. – „Négy alkéményseprő fiú, egy igen rosszul sikerült délelőtt után, egy kecske nyomrában keresik a megoldást. Megtalálják.” Vranik Roland

Dr. Horváth Putyi

A halál kilovagolt Perzsiából

Producer: Tarr Béla,
Gyártó: T. T. Filmműhely

Forgatás: 2004. augusztus–november
Várható bemutatás: 2005. február

Az Író háromévi alkoholmámor után, írásait lapozgatva arra az elhatározásra jut, hogy a továbbiakban nem csak egyszerűen inni fog, hanem dolgozni a pohara mellett, különben is ásványi anyagokban gazdag szikvízzel inná a bort. – Hajnóczy Péter kisregénye alapján.

Dyga Zsombor

Kész cirkusz

Producer: Durst György, Dávid
András, Gyártó: Mediawave 2000,
Akna Film, Duna Televízió

Forgatás: 2004. július–augusztus,
Budapest
Várható bemutatás: 2005. február



Három lakótelepi gombfoci-fanatikus kezébe kerül egy atombiztos retikül. De mi van a táskában? És miért lohol a nyomukban egy kivénhedt focista, a nimfomán feleség, a macsó menedzserasszony, a cukros civilhekus, no meg az agysebésznek korántsem nevezhető bankrabló trió? Ennek csak egy fékeveszett tempójú akció-vígjáték lehet a vége...

A film egy különös, öntörvényű ember – a Madárszabadító – és egy parasztfiú találkozásáról szól. Mivel útjuk egy irányba vezet, a fiú csatlakozik ehhez furcsa emberhez, majd mikor a közös vándorlás során szóba kerülnek élet és halál kérdései, az áldozathozatal fontossága, a fiú előtt egy új világ nyílik meg. A Madárszabadító szabad és felszabadult; olyan tudással rendelkező ember, aki túl van a hétköznapi tudat világán.

Deák Krisztina

Miskolci Boniésklád

Producer: Garami Gábor,
Gyártó: Cinema Film

Forgatás: 2003. augusztus–
2004. január, Miskolc
Várható bemutatás: 2004. december



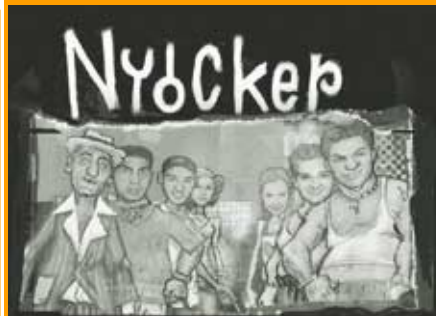
Lili érzelmi és anyagi szegénységben élő tinédzser, ugyanazon a napon akad rá a szerelemre és egy tele páncceltarem kulcsára. A szerelem nő, a pénz fog, Miskolc nem Chicago, Lili és Pali pedig nem Bonnie és Clyde. Lili és Pali „véletlen bankrablók”. – A megtörtént bűneset feldolgozása a 20 éves Novák Tünde börtönbüntetése alatt írt könyve alapján.

Gauder Áron

Nyócker (animáció)

Producer: Novák Erik,
Gyártó: Lichthof

Várható bemutatás: 2004. december



Budapest legendás nyolcadik kerületében egy csapat kölyök, cigányok, kínaiak, arabok annak érdekében, hogy kibékíthessék egymással harcban álló szüleiket sok pénzre akarnak szert tenni. Rájönnek, hogy ennek legegyszerűbb módja, ha olajat faszasztanak a kerület alatt.

Barnóczy Ákos

Pesti Harlem

Producer: Dóra György,
Gyártó: New Balance

Forgatás: Csillaghegy és Budapest
belvárosa

Várható bemutatás: 2004. december–
2005. január



Lerner Nándor sikeres, ámde kissé öntelt építkezési vállalkozó. Elég egyetlen hiba, és egy számára teljesen idegen világba csöppenne egyetlen perc alatt elveszíti autóját, milliókat érő papírjait, sőt, gyönyörű barátnőjét is. Más ember ilyenkor a barátaihoz fordul. Csakhogy olyan neki sohasem volt. Mivel máshonnan nem remélhet segítséget, kényszerbarátságot köt Verébellel, a nótáskedvű, ám botfülű roma autószerelővel és két társával, Ricsivel, az izgága



HAMAROSAN BEMUTATJÁK

nejlonelvisszel, no meg a hallgatóg Robival, aki csak a nőknek és a verekedésnek él. Egyetlen napjuk van, hogy Veréb frissen tuningolt 1200-esébe pattanva mindent visszaszerezzenek, és leszámoljanak a gonosszal és az egymással szemben érzett előítéleteikkel.

Koltai Lajos
Sorstalanság

Producer: Hámori András,
Gyártó: Magyar Mozgóképek

Forgatás: 2003. december–
2004. június, Budapest, Piliscsaba,
Dunaújváros, Németország
Várható bemutatás: 2005. február

Kertész Imre Nobel-díjas regénye alapján az állandó megértés és megérteni akarás filmje.

Mundruczó Kornél
Szent Johanna

Producer: Petrányi Viktória,
Tarr Béla,
Gyártó: T. T. Filmműhely, Proton
Cinema

Forgatás: 2004. augusztus–
szeptember
Várható bemutatás: 2005. február

Mikor a „A 78 as Szent Johannája„ című rövid operafilm elkészült, felismerésként ért, hogy egy nagy legenda, egy nagy alakja, egy úgynevezett nagy formában maradt kicsi és befejezetlen. Nem Johannáról van szó, hanem ténylegesen „Szent Johanna” érdekel.



Amennyiben a rövidfilmbeli Johanna halál előtti vízióját saját jószágáról és különállásáról tekintjük purgatóriumnak a most leforgatandó 70 perces önálló film lehetne a pokol és a mennyország, amennyiben a film Johanna kényszerű szentté válásáról és ennek tragédiájáról szól. Természetesen a pokol és mennyország felosztás inkább csak egy értelmezésbeli irány, amely azt a gondolatot erősítené, hogy az önzetlen Johanna a vádaskodók pokla és az őt imádók mennyországa között teljesen magára marad eszmével.



Mészáros Márta
A temetetlen halott
– **Nagy Imre naplója**

Producer: Csáky Attila, Michal Kwiecinski, Igor Hudec,
Gyártó: Cameofilm, AKSON
STUDIO (Lengyelország), ARS MEDIA
(Szlovákia)

Forgatás: 2003. július–december,
Magyarország, Szlovákia
Bemutató: 2004. október 23.

A film Nagy Imrének állít emléket, szubjektív szemszögből bemutatva életét az 1956-os eseményektől a kivégzésig, majd utóéletét napjainkig. A forgató-

Szlovákia) Slováci bohoónak ikrei születnek egy vándorcirkuszban, az ezerkilencszázás évek elején. A gyerekek, apjuk mesteriségét követve, népszerű cirkuszművészekké válnak. ... Miként válaszoljunk azokra a kihívásokra, amelyeket egyéni sorsunkba újra és újra beleszólva maga a „történelem” állít elének?

Erdöss Pál
Üvegfal

Producer: Szohár Ferenc,
Gyártó: Cinemart

Forgatás: 2004. augusztus,



Budapest, Szabadka
Várható bemutatás: 2005. február

A film emberi kapcsolatok változásainak története egy kislány halálos betegségének árnyékában. A kislány betegsége a felnőttek kapcsolatait újrafogalmazza, a kétségbeesés felszínre hozza tiszta érzelmeiket, és ezekben az új, tiszta kapcsolatokban élhetnek ezután.

Szöke András
Zsiguli

Producer: Szohár Ferenc, Demeter István, Gyártó: Cinemart

Forgatás: 2004. június, Szolnok
Várható bemutatás: 2005. február

Filmvígjátékunk alapötletét motoros rendőrökkel készített interjúkból merítettük. A film a valóságban megtörtént, de a képzelet erejével egymás mellé szőtt történeteket mesél el. Főhőse két motoros rendőr – Ric és Endrös – a film életük egy napját meséli el. Azon a sorsszerű napon, akartukon kívül egy nagyszabású fegyvercsempészési ügy kellős közepébe csöp-



pentek. A nyomozást követő rendőrségi vizsgálat megpróbál fényt deríteni a részletekre és főhőseink szerepére az ügyben. Sok a duma, de az egész mint-ha egyre zavarosabb lenne...

Peter Greenaway

Tulse Luper bőrdíjja 3.

Koprodukciós partnerek: Kees Kasander (Kasander Film), Sipos Áron (Focus Film), Klaus Volkenborn, Soeth Sandor (Net Entertainment), Alexander Mikhaylov (12a Film Studios), Jimmy De Brabant (Delux Production), Eva Baro, Antoni Sole (ABS Productions), Gherardo Pagliani (GAM Films)

Forgatás: 2003. szeptember–2004. május, Olaszország, Németország, Magyarország
Várható bemutatás: 2005. február

A film a 20. század történetét hivatott bemutatni, a főszereplő, Tulse Luper életén keresztül, 1928-tól, az uránium felfedezésétől (ami igen fontos az atombombához és így a történelem alakulása szempontjából is), egészen 1989-ig, a berlini fal leomlásáig, kilencvenkét olyan eseményt feldolgozva, melyek meghatározták a világtörténelmet, 92 szereplő szemszögből és 92 bőrdíj tartalmát látatva.

KÉSZÜLŐBEN

Tarr Béla

A londoni férfi

Producer: Téni Gábor, Humbert Balsan, Miklós Zahar, Christoph Mayer Wiel, Joachin von Vietinghoff, Juliusz Kossakowski, Kevan van Thompson
Gyártó: T. T. Filmműhely

Forgatás: 2004. november–
2005. február, Korzika
Várható befejezés: 2005. május

Georges Simenon azonos című regénye alapján.

Enzo Monteleone

Alagút a szabadság felé

Koprodukciós partnerek: Carlo Degli Esposti (Palomar), Sipos Áron (Focus Film), Kees Kasander (Kasander Film)

Forgatás: 2004. október–december,
Magyarország
Várható befejezés: 2005. március



cannes-ban jártunk

rólunk írták

Berlinben élő, olasz egyetemisták egy csoportja 1961-ben alagutat ás a Fal alatt, hogy kimenekítsék Kelet-Berlinben rekedt barátait.

Lamberto Lambertini
A szívemre célozzatok
Koprodukciós partner: Focus Film;
Indrapur Cinematografica, Stella Film

Forgatás: 2004. októbertől,
Olaszország, Magyarország
Várható befejezés: 2005. szeptember

Egy fiatalember harca önmagáért és a szerelemért; az öreg és az új, a valóság és a látszat, a szív és az ész örök küzdelme közepette; Murat, a rejtélyes Nápoly, rejtélyes királyának uralma idején.

Dette Gábor
Romazsaru
Producer: Kántor László,
Gyártó: Új Budapest Filmstúdió,
Koprodukciós partnerek: Bow and Axe (Lengyel), Gute Filme (Svájc)

Forgatás: 2004. novembertől,
Magyarország
Várható befejezés: 2005. május

A filmben egy sikeres rendőri nyomozás történetét kísérhetjük végig, főhőse egy jogvégezett roma származású alhadnagy, aki többnyire magányos hősként végzi munkáját. Származása és Amerikából hazaköltözött felesége miatt társadalmi előítéletek célpontjává válik, ezt súlyosítja egy olyan rendőrségi ügy, melyben a gyanúsított szintén roma...

Bánki Iván
Vonat a pokolból
Producer: Szita Miklós,
Gyártó: Goess Film

Forgatás: 2005. Magyarország, Ausztria, Törökország, Svájc, Szíria, Izrael
Várható bemutatás: 2006. nyár

1944. Hogyan menekített ki a náci megszállás alatt 1500 zsidó származású magyar, olasz, lengyel embert egy vonattal, melyet a haláltáborok helyett Svájcba sikerült irányítani a náci orra előtt.

„Magyarországnak, ahol az év elején egy átfogó film-törvény lépett életbe, amely biztonságos feltételeket nyújt a filmkészítők szponzorálásához, önálló pavilonja lesz Cannes-ban.“

Nick Holdsworth, The Hollywood Reporter

„Magyarország „Kontroll” alatt - A magyarok jöttek, láttak és győztek Cannes-ban. „Új törvény, új üzlet, új tehetségek” - ezzel a jelszóval, 41 filmtervvel, Antal Nimród Kontroll című alkotásával, amelyet az Un Certain Regard című programban, valamint Mundruczó Kornél Kis Apokrif No.2 című rövid filmjével, amely a Cinéfondationban szerepel, foglalták el az International Village-ban saját önálló pavilonjukat.“

Cannes Market News

„Újonnan érkezettek - Magyarországon az a nagy újság, hogy elfogadták az új film-törvényt, amely a külföldi befektetőknek és producereknek adókedvezményeket, a hazai filmgyártónak pedig támogatást ajánl.“

Screen International at Cannes

„Lássuk az új tehetséget: Antal Nimród Los Angelesben született magyar szülők gyermekeként. 17 évesen költözött Európába. Első filmje, a Kontroll, amelyet az Un Certain Regard című program keretében vetítenek Cannes-ban, egyesíti mindkét kulturális közeg legjobb vonásait.“

Screen International

„Kontroll - A film sikeresen egyesíti az amerikai akciófilmek dinamizmusát a magyar lélek sötét borongós hangulataival. A nemzetközi sikert bizonyítja, hogy a filmet beválogatták az Un Certain Regard című programba.“

Screen International at Cannes

„Magyarok a metróban - Hutlassa Tamás a producere annak a magyar filmnek, amely hat év óta először képviseli Magyarországot a hivatalos Cannes-i programban.“

J.-P.G., Le Film français, Quotidien

„Az új európai uniós tagországok éllovasának számító Magyarország a Kontroll az Un Certain Regard szekcióban való jelenlétével egyidőben olyan új film-törvényt hozott tető alá, amely nagyon sokban hasonlít a francia mozi-támogatási modellre.“

Fabrice Leclerc, Le Film français, Quotidien

„Kemény, nagyon kemény húsz évesnek lenni Magyarországon, a Kontroll hőse tehát beveti magát a metró alagútjaiba, ahol különös találkozások forgatják fel az életét: az éber (rém)álmom rendezője Antal Nimród.“

Philippe Paumier, Cinélive

„A 23. Ifjúsági Díjat Antal Nimród Kontroll című első játékfilmje nyerte el Cannes-ban. Cécile de France közkedvelt francia színésznő, a fiatalokból álló zsűri elnöke adta át a díjat a Fesztiválpalotában megrendezett ünnepségen.“

Cannes Festival News

„Egy évvel ezelőtt a magyar filmgyártás szinte teljesen megbénult. Mára pedig elkészültek egy új supermodern, Budapesten felépítendő filmstúdió tervei. Az eredmény olyan fellendülés a magyar film világában, amely szóbeszéd tárgya Cannes szerte az idei fesztiválon.“

Ron Holloway, Variety



A művészettörténeti korszakváltások mindenkor szorosan kötődnek a társadalmi-gazdasági átalakulásokhoz. Különösen így van ez a film esetében, és különösképpen Kelet-Európában, az államilag dotált és ideológiailag kontrollált filmgyártásban. Mindebből következően az 1989-es politikai rendszerváltozás kapcsán a magyar filmtörténetben is korszakváltást vártunk – ez a korszakváltás azonban akkor elmaradt. A politikai változás legfeljebb a korábbi tabutémákat szabadította fel, a magyar filmek stílusa, formavilága – egyszerűen szemléletmódja – nem változott. Ami figyelemreméltó volt a nyolcvanas-kilencvenes évek fordulójának filmművészetében – mondjuk Tarr Béla –, az már korábban, a politikai rendszerváltástól függetlenül megszületett, a filmek többsége azonban inkább művészi válságról, semmint megújulásról tanúskodott.

Egy évtizednek kellett eltelnie ahhoz, hogy a magyar filmművészet új korszakáról beszélhessünk: friss nemzedékről, eredeti látásmódról, sajátos műfaji törekvésekről. Úgy gondolom, még sincs szó semmiféle „megkésettiségről”; a hosszúra nyúlt átmenet egyszerűen a „régimódon már nem, új módon még nem” megkerülhetetlen periódusa volt. Amikor a Kádár-korszak „sorok között olvasó” beszédmódja egy csapásra érvé-

ráció, akik friss látásmódjukkal, szakmai és közönségsikereikkel, egy újabb hullám éllovasaiként mintegy magukkal húzták az egész szakmát.

Az új generáció tagjai a rendszerváltás körüli években érettségiztek. Vagyis nem kellett megszabadulniuk a régi művészi reflexeiktől, hiszen ezek egyszerűen nem léteztek számukra. Nem érintette meg őket a társadalmi átalakulás, illetve – s ez filmjeik tanúsága szerint legalább annyira fontos körülmény – másként érintette meg őket. A fiatal generáció tagjainak egy része magától értetődő könnyedséggel veti le magáról a társadalmi kérdések iránti elkötelezettség hagyományát, s forgat tisztán műfaji vagy személyes látásmódú szerzői filmet. A csoport másik fele azonban nem adja fel a társadalmi jelenségek iránti érzékenységet, folytatja a magyar film sok évtizedes hagyományát, csak éppen az új jelenségeket másfajta érzékenységgel, megújult formaeszközökkel igyekszik feltárni. Így van jelen régi és új az ezredforduló magyar filmművészetében – még a pályakezdő nemzedék munkásságában is.

Mielőtt vázlatosan áttekintenénk a közelmúlt – és a filmtervekből kirajzolódó közeli jövő – legfontosabb törekvéseit, érdemes az új generáció fellépése kapcsán még egy jellegzetes körülményre utalni.

A magyar film hatvanas, majd hetvenes évekbeli művészi megújulása nem egyszerűen egy új generáció színrelépéséhez, hanem egy-egy meghatározó rendezőtanár osztályához is kötődött. Ilyen volt az 1961-ben végzett Máriássy-osztály (Elek Judit, Gábor Pál, Gyöngyössi Imre, Huszárik Zoltán, Kardos Ferenc, Kézdi-Kovács Zsolt,

Rózsa János, Szabó István) vagy az 1964-ben végzett Herskó-osztály (Gyarmathy Lívia, Sándor Pál, Simó Sándor). Hasonló jelenséggel találkozunk az 1990-es évek végén. A Simó-osztály hallgatói ráadásul a 2001-ben elhunyt Simó Sándor személyében nemcsak kitűnő pedagógust kaptak, hanem – az új idők köve-

telményéhez igazodva – nagyszerű producereket is, aki a diploma mellé az első nagyjátékfilm elkészítését is igyekezett biztosítani tanítványainak. A kilencvenes években végzett több „eltűnt” vagy magányosan küzdő fiatal rendezőhöz képest ez az osztály tehát óriási segítséget kapott a pályakezdéshez – s úgy tűnik, jól sáfárkodtak a rájuk bízott talentumokkal. Az osztály sikere egy nemzedék sikereként jelent meg az elmúlt évek során, amelyhez odasorolunk olyan pályakezdőket is, akik nem Simóhoz jártak, sőt a Filmművészeti Egyetemet sem végeztek el (mint Fliegauf Benedek). A fiatalok erőteljes fellépése pedig felrzza a közép- és idősebb nemzedéket is, a közönség- és fesztiválsikerek ismét a magyar film felé fordítják a figyelmet. Mindez azt jelzi, hogy az utóbbi években a magyar film körül történt valami, megmozdult az állóvíz és azóta is kisebb-nagyobb hullámokat ver, sikereket és bukásokat látunk, nagy szakmai összefogásokat és összeveszéseket előbb a túlélésért, majd a pénzügyi lehetőségek javításáért. Röviden: a magyar film él, mozgásban, lendületben van, változatos, sokszínű, érdemes rá odafigyelni.

A legnagyobb meglepetéseket az utóbbi években kétségtelenül a fiatalok okozták, de mint általában az új hullámok esetében, nálunk sincs szó arról, hogy a közép- vagy idősebb generáció tagjai tétlenkednének. Az újdonság körüli pezsgés igazságtalansága ez, amelyet a hirtelen háttérbe szoruló, de még művészi ereje teljében lévő nemzedék nehezen fogad el. Joggal – tehetjük hozzá –, hiszen egyrészt korántsem lezárult életművekről, másrészt értékes filmekről van szó. Jancsó Miklósnak mindezzel együtt nincsenek „generációs” problémái, szellemi nyitottságán túl már csak azért sem, mert a legidősebb aktív rendezőként a legfiatalosabb szemléletű filmeket forgatja. Egységes ciklust építő sorozatának két utóbbi darabjában Jancsó ismét a történelem felé fordult (Kelj fel, komám, ne aludjál; A mohácsi vész), csakúgy, mint Mészáros Márta, aki Nagy Imre kivégzéséről szóló új filmjével a Napló-sorozat tematikáját folytatja (A temetetlen halott – Nagy Imre naplója).

nyét veszítette, az abban a szellemi közegeben szocializálódó nemzedék számára természetesen nem volt könnyű a váltás (többek számára ma sem az), az új nemzedék helyzetbe hozására pedig várni kellett. Nos, az ezredfordulóra éppen ez a várakozás érett be: megjelent a színen egy új, markáns, fiatal rendezőgene-



A második világháború előtt játszódik Szabó István új alkotása (Csodálatos Júlia), a vészorszakban Szabó állandó operatőrének, Koltai Lajosnak első rendezése, Kertész Imre Sorstalanság című regényének adaptációja. A magyar filmtől tehát továbbra sem idegen a történelmi traumák feldolgozásának morális és művészi igénye.

A mostani időszak a középgeneráció, a rendszerváltozás idején pályakezdő nemzedék számára tűnik a legnehezebbnek. Ők egy évtizede éppen a stílus és a témaválasztás megújításával hívták fel magukra a figyelmet. Művészetük azóta lényegében nem változott: elszánt következetességgel járják saját (magányos) útjukat, igényes műveik azonban egyre inkább önmagukhoz, saját művészi ideáljukhoz mérhető, s nem pedig a film körüli újfajta elvárásokhoz. Ebben az „elmagányosodásban” szerepet játszhat talán az is, hogy sajnos igen ritkán, féltizedes kihagyással jutnak forgatási lehetőséghez. Tavaly e nemzedék tagjai közül Janisch Attila mutatta be szerzői életművének újabb tökéletesre csiszolt darabját (Másnap), a közeljövőben pedig Enyedi Ildikótól és Kamondi Zoltántól várhatunk hasonló műveket.

Az új generáció hatásos színre lépését nem csupán a jó filmek, hanem a változatos stílus, műfaj és tematika is segítette. Megvannak ennek a nemzedéknek a szerzői filmesei, akik eredeti formakultúrával ragadják meg az ezredforduló világát; nemcsak mást, másképp is látnak. Ezek a rendezők „tarolnak” a nemzetközi fesztiválokon, ugyanakkor van egy szűk, ám annál lelkesebb közönségük is. A csoport néhány tagja már túl van az elsőfilmen, s a jóval nehezebb feladatot jelentő második opusszal is bizonyított (Mundruczó Kornél, Hajdu Szabolcs, Fliegauf Benedek). Pálfi György éppen most áll ez utóbbi lépés előtt (Taxidermia), Groó Diána pedig e csapat legnagyobb érdeklődéssel várt elsőfilmese (Csoda Krakóban). A Simó-osztály tagjai közül többen folytatják a magyar film közéleti ér-

deklódését, vagyis miközben fontos számukra a személyes stílus és látásmód kialakítása, legalább annyira lényegesnek tartják azt is, hogy hírt adjanak a világról, amelyben élünk, méghozzá közvetlen, életszerű, a mindennapok eseményeiből táplálkozó élmények alapján. E törekvés legjellegzetesebb alakja Török Ferenc, aki először fogalmazta meg rendkívül eleven formában a rendszerváltás pillanatában eszmélődő, a múlthoz igencsak másképp viszonyuló nemzedék életérzését a Moszkva tér című filmjében. Török nemcsak a Kádár-korszakkal, hanem a korszak filmes konvencióival is szakított – miközben mégis folytatta a magyar film „elsőfilmes” hagyományát, hiszen saját nemzedéke „Így jöttem”-filmjét készítette el. A most bemutatott Szezon szintén nemzedéki vallomást, ezúttal a vidéki „kallódó fiatalemberekről”, s nem volnék meglepve, ha Török készülő munkája is hasonló érdeklődésről tanúskodna (Csodálatos vadállatok).

Az új magyar film legelszántabb – és tegyük hozzá, legkiegyensúlyozatlanabb – küzdelme a műfaji film honosítása körül zajlik. Nehéz úgy; mióta a régi mesterek már nincsenek közöttünk, vagyis a hetvenes évek óta, a magyar film folyamatosan küzd a műfajisággal. Csakhogy nincs hagyomány, nincs szakmai tapasztalat, kevés a pénz, s bizony a kritika sem a legbarátságosabban áll hozzá a próbálkozásokhoz. „Marad” a közönség, amely láthatóan a magyar filmek számára is egyre fontosabb. A műfaji film körüli küzdelem dramaturgiája a régi: a szakmai bírálatokat a közönségsikerrel lehet lesöpörni az asztalról. A helyzet tehát alapvetően nem



változott (az idevágó példákat udvariaságból inkább nem sorolom; van jó néhány), mégis akadnak biztató kivételek, legutóbb például a Kontroll. Antal Nimród elsőfilmje egyöntetű kritikai és közönségsikert aratott, sőt fesztiválokon is számos díjat nyert. Már-már csodaszámba megy mindez így együtt. A következő szemlén bemutatásra váró filmek közül több is (sőt, a legtöbb!) hasonló reményeket táplál, így Deák Krisztina megtörtént bűnügyet feldolgozó Miskolci Boniésklájd-ja, Bergendy Péter Állítsátok meg Terézanyut! című sikerkönyv-adaptációja, Koltai Róbert újabb nosztalgiafilmje, a Világszám!, Pejő Róbert várhatóan érdes szegényromantikájú Dallasa, Dyga Zsombor műfajjátéka, a Kész cirkusz vagy Nemes Gyula elsőfilmje, a generációs szerelmi vallo-mást ígérő Egyetlenseim. A jelentős szakmai elismeréseket arató, fesztiváldíjak tucatjait nyerő szerzői filmek mellett további közönségsikereket is számíthatunk? Esetleg mindezeket az igényeket a filmek egyszerre fogják kielégíteni, betemetve ezzel a „szórakoztató” és a „művész” filmek között húzódo mély szakadékot?

Higgyünk a magyar film csodájában! Minden alapunk megvan hozzá.

2004. október 15.



Filmunio
HÍRLEVÉL
www.filmunio.hu

Kiadja a Magyar Filmunio Kft.
1068 Budapest,
Városligeti fasor 38.
Tel: 351-7760, Fax: 352-6734
E-mail: filmunio@filmunio.hu
Grafika: Arktisz Stúdió
Nyomdai munkák: Gelbert Kft.
ISSN 1785-4857

Támogatóink:



Az Új Budapest Filmstúdió bemutatkozik

Az Új Budapest Filmstúdió 2001. április 28-án alakult, mint magánvállalkozás, a cég az egyik legnagyobb magyar filmgyártási tradíciókkal rendelkező alkotóműhely, a Budapest Filmstúdió szellemi örököséiként jött létre.

Az Új Budapest Filmstúdió megalakulásakor célul tűzte ki a filmpiacon való

folyamatos és sokrétű jelenlétet, mely célt tudatosan beépítette kommunikációs és promóciós stratégiájába.

Fesztiválszerepléseinek, elért sikereinek és filmjeinek köszönhetően nemzetközileg jegyzett cégről van szó, ugyanakkor egyedülállóan erős kulturális párbeszédre törekszik a kelet-európai térségben.

Jellemzően erős differenciálásra törekszik: olyan cég imázsát kialakítandó, amely magas dramaturgiai színvonalon kidolgozott projektekkel, folyamatosan fejlesztett tervekkel indul a hazai és a nemzetközi pályázatokon. Az utóbbi években három tervünket válogatták be a mannheim-i produceri találkozóra, melyből a DALLAS és a SZEZON már elkészült, a ROMA ZSARU c. filmtervet az idén indítjuk el. Koprodukciós partnereink voltak amerikai, holland, francia, német, osztrák, bolgár, szerb és román filmgyártó cégek. Szerveztünk filmfesztivált Amerikában, Franciaországban és Romániában.

A BEM mozi üzemeltetésekor figyelembe vettük az el nem foglalt piaci részt, fenntartva az Art Mozi hangulatot és célul tűzve ki egy filmes-kulturális bázis kialakítását, igyekszünk megtartani a Budapesten egyedülálló gyerek-mozi szerepet is.

KELJ FEL JANCSI - Fonyó Gergely

32. Magyar Filmszemle/2001: *Legjobb film díja, Legjobb producer díja a Kodak-tól*

TORZÓK - Sopsits Árpád

32. Magyar Filmszemle/2001: *Legjobb rendező díja, Legjobb epizódszereplő díja Mácsai Pálnak*

PAPSAJT - Hevér Gábor, Geizler Róbert, Kocsis Gergely, Szőke András

33. Magyar Filmszemle/2002: *A diákzsúri nagyjátékfilm különdíja*

FÉNY HULL ARCODRA - Gulyás Gyula

33. Magyar Filmszemle/2002: *Rendezői látványdíj*

SZEZON - Török Ferenc

35. Magyar Filmszemle/2004: *KÖZÖNSÉGDÍJ, Legjobb férfi mellékszereplő díja Nagy Ervinnek*

Kiemelhető erősségünk, hogy az általunk működtetett dramaturgiai műhely, az évek óta velünk együtt dolgozó szakemberek, illetve az utómunka stúdió segítségével végig magas színvonalon tudjuk gondozni, fejleszteni a projektjeinket.

A cég legfontosabb tevékenységi köre a filmgyártás. Célunk olyan alkotások létrehozása, amelyek – illeszkedve a legutóbbi években gyártott filmek sorába, mint többek között a Filmszemle-díjas TORZÓK – a művészi minőség, a produceri munka és a gyártási racionalitás eredményeképpen túlmutatnak a hazai igényeken, és nemzetközi szinten is megállják a helyüket.

TORZÓK - Sopsits Árpád

Montreál, 2001: *Megosztott fődíj, Ökumenikus zsűri díja* • Chicago, 2001: *Legjobb gyermekszereplő díja Mészáros Tamásnak* • Berlin – Prix Europa, 2001: *Special Prix Europa* • Strasbourg – Forum du Cinema Européen, 2001: *Elismerő oklevél* • Belgrád – Auteur Film Festival, 2001: *FIPRESCI-küldődíj, A Szerb Filmművész Szövetség különdíja Szatmári Péter operatőri munkájáért* • Giffoni, 2002: *Bronz Griff, Giffoni város díja* • Zlin (Gyerek és Ifjúsági Filmfesztivál), 2002: *„Visegrádi országok filmje” szekció különdíja* • Oscar, 2002: *Hivatalos magyar nevezés*

LEVÉL AMERIKÁBA - Iglíka Triffonova

Kijev, 2001: *FIPRESCI-díj* • Bulgáriai Televíziós Fesztivál, 2001: *Nagydíj* • Oscar, 2001: *Hivatalos bolgár nevezés*

FÉNY HULL ARCODRA - Gulyás Gyula

Montreal, 2002: *versenyben* • Karlovy Vary, 2002: *versenyben*

SZEZON - Török Ferenc

Locarno, 2004: *„Filmmakers of the Present” válogatásában* • Sevilla, 2004: *„Új EU országok” szekciója* • Cottbus, 2004: *versenyben*

A 32. Magyar Filmszemle programjának keretén belül, a KultiPLEX mozi információs vetítésén mutattuk be FEJTŐ FERENC c. portréfilmet, valamint a kolozsvári SZABÉDI LÁSZLÓ életéről, vívódásairól szóló kísérleti elemekkel átszőtt FELMENTŐ LEVÉL c. esszéfilmet.

2001-ben készült AZ ÁLMOK KASTÉLYA, játékfilm elemeket felhasználó, a fertői Eszterházy-kastélyt és annak Haydn nevével fémjelzett kulturális virágkorát bemutató fikciós dokumentumfilm.

Mint „fiatal” és fiatalokból álló stúdiónak, ki nem mondott kötelessége a fiatalokat felkarolni, ezért két low budget filmet is útjára indítottunk, az egyik a Szirtes János és Felugossy László rendezésében készülő TISZTA LAP.

A másik film pedig néhány lelkes színész és alkotó közös munkája nyomán született – Hevér Gábor, Heizler Róbert, Kocsis Gergely, Szőke András – PAPSAJT című alkotás, mely a 33. Magyar Filmszemlén a diákzsúri játékfilm különdíját, valamint a *Filmkultúra* című tekintélyes folyóirat 2002-ben alapított díját nyerte el.

A 34. Magyar Filmszemlén mutattuk be Vicsek Károly BOLYGÓTÚZ c. alkotását, mely magyar-szerb koprodukcióban készült és jellemzően egy hiánypótló alkotás. A film lehetőséget biztosított több neves jugoszláviai színész régóta megemelt hiteles bemutatkozására. Az idei filmszemlére Török Ferenc SZEZON c. játékfilmjével nevezünk, amely

vidéki fiatalok útkereséséről, egymás közti kapcsolatokról szól. Pejő Róbert DALLAS c. magyar-német-osztrák koprodukcióban készült alkotásának bemutatóját jövő év elejére tervezzük.

2004-2005-ben Dettre Gábor ROMA ZSARU c. filmtervét és Török Ferenc CSODÁLATOS VADÁLLATOK c. tévéjátékfilmjét forgatjuk, valamint Kántor László ANYA CSAK EGY VAN c. filmtervét készítjük elő.

Budapest, 2004. szeptember

Új Budapest Filmstúdió

Budapest 1023, Török utca 1.

T: 316 09 43, F: 336 1009

ujbpfilm@enternet.hu